

Lyckad dag om FM idag och i framtiden

Facility Nordic-dagen i samband med **Clean & Facility-mässan** i Jönköping var välbesökt och lyckad. Närmare 90 deltagare fick lära sig mer om allt från upphandling till vårdnära service. Dagens inleddes med en trendspaning av Ifma:s ordförande Victor Mannerholm Hammar, som också var moderator.

Han såg tre megatrender som kommer att förändra FM-marknaden:

1. Digitala arbetsplatser.
2. Nya arbetssätt med nya krav på lokaler och tjänster.
3. Nya affärsmodeller där man arbetar tillsammans som partners.

Text och foto: **KERSTIN SÄRNEÖ**

Victor Mannerholm Hammar, EY och Ifma, var konferensens moderator.

Så kan problemen i vården lösas

Bättre städrutiner och vårdnära servicetjänster. Det är några av lösningarna på världens framtida utmaningar, enligt Ari Kouvonen, Almega, och Ulrika Södergren Andersson, ISS.

DET HAR TAGIT fyra år att ta fram en ny standard för rengöring och städning inom hälso- och sjukvården. Almeas närings-

politiska expert Ari Kouvonen är glad över att arbetet äntligen gått i mål och lyfter fram några punkter i standarden:

– Gränsdragningslistan mellan vård- och städpersonal när det gäller städning av ytor med hög smittorisk har varit viktig för mig, sade han.

Lika viktiga har bilagorna med till exempel checklista för slutstädning av vårdrum och städ-frekvens, varit.

Kostnaderna för vårdrelaterade infektioner är idag svindlande 6,5 miljarder kronor per år, pengar som skulle kunna användas mycket bättre.

– Låt rätt kompetens göra rätt arbetsuppgifter, sade Ulrika Södergren Andersson från ISS när hon talade efter Ari Kouvonen.

– Vi måste få ner vårdskadorna. Ett sätt är att låta vårdpersonalen fokusera på vården och att annan personal tar över den vårdnära servicen.

ISS har drivit några pilotprojekt med vårdnära service på bland annat Astrid Lindgrens barnsjukhus, samt i Östergötland och Uppsala. Resultaten har varit mycket goda. Korttidsfrånvaron bland personalen på avdelningarna ha minskat med mellan 22 och 30 procent, ATP-mätningarna visar på betydligt förbättrad städning och personalen upplever mindre stress.

– Undersköterskorna har berättat att de nu hinner duscha

Ulrika Södergren Andersson, ISS.

patienterna när de inte behöver göra all kringservice, berättade Ulrika Södergren Andersson. Jag har också fått signaler om att det är lättare att rekrytera vårdpersonal om det finns servicepersonal på avdelningen. ❖

Ari Kouvonen, näringspolitisk expert, Almega.

UPPLEV viima®

DOKUMENTERAT RENT
UTAN KEMIKALIER - ENDAST VATTEN

viima®
intelligent rengöring by DFD

T: 040-65-66 500 W: viima.se

Hela branschen på ett ställe!

cleannet.se

Koll på läget!
ANSVAR FÖR LOKALVÅRD
Jan Stegmann

Koll på läget!
DRIFT AV LOKALVÅRD
Jan Stegmann

En praktisk handbok för lokalvård! Du får veta hur allt hänger ihop – lokalvårdsekonomi, kvalitet och service. Det är boken för dig som vill ta kontroll över ditt uppdrag. Du får lokalvårdens tre viktigaste nyckeltal förklarade, tio kapitel som visar dig viktiga perspektiv och mer än tvåhundra praktiska tips. Köp boken till dig själv! Ge den i present till dina chefer, arbetsledare, kolleger och bästa kunder. Boken ingår i IFMAs serie av faktaböcker. Pris 375 kr + moms + frakt. Beställ genom mail till jan.stegmann@outlook.com

Teckna en prenumeration och håll dig uppdaterad!

rent

Teckna en prenumeration på cleannet.se

Robert Nobel en förebild inom FM

Robert Nobel var den förste som såg behovet av service och kringtjänster för att få en fungerande kärnverksamhet. Så beskrev Bertil Oresten, Niras, sin förebild när det gäller FM-tjänster.

Robert Nobel, 1829 – 1896.

I BÖRJAN AV 1870-talet resten Alfred Nobels bror Robert till Baku vid Kaspiska havet i nuvarande republiken Azerbajdzjan. Han skulle leta valnötsträ för att tillverka 500 000 ryska armégevär.

Men trä var av dålig kvalitet och istället upptäckte han hur olja sprutade ur marken. Till sammans med sina bröder Lud-

vig och Alfred startade han företaget Brothers Nobel och började exploatera fyndigheterna.

Han insåg dock snart att servicefunktionerna behövde byggas ut för att öka lönsamheten. Istället för att åsnor släpade trätunnor med olja till havet, byggdes rör. Han ordnade sjukvård och mat för de anställda och deras familjer, samt skolor till barnen.

– Robert Nobel såg vilka behov som fanns och översatte dem till produktiva lösningar, beskrev Bertil Oresten.

Han räknade sedan upp några av alla färdigheter som läggs i en FM-organisation: Analytiker, manager, konsult, innovatör, leverantör, med mera.

– Att utveckla facility ser-

vices till att bli facility management tar tid, sade han. Många sitter fast i hierarkiska strukturer och det finns ingen quick fix.

Fungerar det då bättre med externa FM-leverantörer? Det beror på varför man lägger ut tjänsterna, menade Bertil Oresten. Risken är att beställarorganisationen inte är tillräckligt bemannad, att gamla lojaliteter och företagskultur hänger kvar och att leverantörerna underdimensionerar.

Framgångsfaktorerna för att stödja kärnverksamheten på ett bra sätt är bland annat tid och kommunikation.

– Att lyssna, leverera och sedan följa upp.

Bertil Oresten, Niras.

Att vinna offentliga upphandlingar

Advokat Magnus Myrbäck delade frikostigt med sig av tips på hur man kan vinna offentliga upphandlingar.

NÄR EN ANNONS om offentlig upphandling kommit ut finns alltid tid för frågor och svar, innan anbuderna ska vara inne.

– Utnyttja den perioden, sade Magnus Myrbäck, advokat på Lindahl. Möjligheten att få svar på sina frågor är ett av de viktigaste instrumenten vid upphandling, som fler borde använda sig av. Be om förtydliganden och förklaringar. Beställaren kanske inte alltid vet bäst eller kan alla branscher.

Om kraven som ställs är orimligt betungande eller obegripliga, kan man begära en överprövning av upphandlingen redan innan det är klart vilken leverantör som tilldelas kontraktet.

– Sedan ska ni alltid begära ut det vinnande anbudet om ni inte får kontraktet, tipsade Magnus Myrbäck. Ni har inget att förlora på att vara lite besvärliga.

Advokat Magnus Myrbäck.

Faror och möjligheter med digitalisering

Driften av fastigheter förändras med digitaliseringen. Det innebär både möjligheter och risker, enligt Niclas Elfström på EY

JUST NU HÄNDER mycket inom Real Estate Facility Management. Det är ett hett område när det gäller sakernas internet, och den digitala utvecklingen gör det möjligt att effektivisera och därmed minska kostnaderna.

– Lokalytor är ofta lågt utnyttjade, ibland bara 50 procent av tiden, sade Niclas Elfström.

När det gäller säkerhet kan sensorer larma istället för att väktare behöver ta sina rundor. Drönare kan också användas för övervakning

och i framtiden kan de programmeras att leta efter till exempel personer som rör sig konstigt på en parkeringsplats. Men det finns uppenbara risker med digitaliseringen.

– Tänk efter innan ni börjar koppla upp er, uppmanade Niclas Elfström. Ni måste ha säkra system som ingen kan ta sig in i.

Niclas Elfström, EY

ENKÄT

Vad har ni på gång på din arbetsplats?

Carola Gunnarsson, verksamhetsutvecklare vid Laholmskem:

– Vi fortsätter jobbet för att få ihop våra personalgrupper. Laholmskem tog 2014 över kommunens alla samhällsfastigheter, som skolor, äldreboende, brandstationen och stadshuset. Vi gick över en natt från 20 till 100 anställda och har lagt kraft på tydlighet, strukturer och gränsdragningar. Jag vill jobba mot objektsbaserad helhetsstyrning, att det ska finnas en ansvarig för all vår personal på varje arbetsplats.

Eva-Lott Hansson, städchef i Bjuv:

– Jag har börjat skriva städkontrakt med varje rektor och enhetschef. Där står tydligt vad vi ska städa, liksom vad kunden förväntas göra. Det är viktigt att ha det nedskrivet, även för oss som kommunal städenhet. Vi pratar också i Bjuv om att städ, fastighet och drift ska jobba mer tillsammans och jag är här för att få höra om erfarenheter av sådana samarbeten.

Ari Hassel, avtalsansvarig affärsutvecklare vid Sörmlands landstingsservice:

– Vi har haft pilotprojekt med vårdnära service på tre sjukhusavdelningar som har varit en succé. När vi startade var vissa i vårdpersonalen skeptiska och rädda för att deras jobb skulle tas ifrån dem. Men när projektet skulle avslutas, skrev vårdpersonalen på protestlistor och ville fortsätta. Vi hoppas kunna införa vårdnära service brett nästa år. Här på FN-dagen får jag höra vad som händer och är på gång i omvärlden.

Katrin – ett hållbart och ansvarsfullt val

Med vårt sortiment får du produkter som presterar maximalt och ger maximalt tillbaka. Det innebär att inköpsvolymen och inköpskostnader minskar och att alla håller sig friska och glada eftersom handtvätt effektivt minskar smittspridning. Med rätt produkter sparar du resurser, helt enkelt.

+ 46 501 27 50 00 • katrin@metsagroup.com • www.katrin.com